

Heide
vertelt

224

21 april 2024

Geen krantje op zondag 28 april!

Eerder uitzonderlijk mag je geen digitaal krantje verwachten op zondagmorgen 28 april. Wij zijn er terug met een nieuw nummer op **zondag 5 mei 2024**, nummer **225!**

Heibos is kampioen!

Onze dorpsploeg werd afgelopen zaterdag kampioen in 4de provinciale en treed het volgende seizoen aan in 3de! Onder een zeer ruime belangstelling speelde Heibos op 13 april tegen Noorse. Door een overwinning met 4-1 waren ze al zeker van de titel en kon de viering starten. Na

afloop van de wedstrijd werd de champagne bovengehaald, met aangepaste muziek kon de viering ingezet worden, iets wat tot de nachtelijke uren doorging. Heibos moet nu nog wel twee wedstrijden spelen, vandaag uit tegen FC Antwerpen-Noord. Volgende week, zondag 28 april om 15u, volgt dan de laatste wedstrijd thuis tegen de derde van de reeks, Wildert. De club verwacht heel wat supporters om ook deze laatste competitiewedstrijd van het seizoen mooi mee af te sluiten!

Voor de 50ste maal parkcross!

“Parkcross”, “1 mei cross”, beide namen doen in Kalmthout bij jong en oud een belletje rinkelen. Het begon allemaal in 1972 toen Jos Thys en Gaston Stevens, gesteund door nog enkele sportievelingen en de vereniging Heikant-sport, het initiatief namen om eens een loopwedstrijd te organiseren in het Muguetbos. Wij kennen het Muguetbos (meiklokjes zijn er wel niet veel meer te vinden) als het park rondom de school Gitok. In die periode was de school nog niet zo erg gegroeid en was er nog wat meer plaats om een dergelijke loop te organiseren. Vanaf het begin werd er zowel op de jeugdige als op de recreatieve loper gemikt. 1972 was ook het stichtingsjaar van de gemeentelijke sportraad en ook vanuit deze optie werd er gewerkt aan “sport voor allen”. Dat daar ook aandacht voor was bleek door het feit dat de toenmalige BRT op bezoek kwam om een reportage te maken voor hun programma “binnen en buiten” dat toen op zondagnamiddag op televisie liep. De eerste editie had ook al meteen af te rekenen met regenweer. Toch kon het de organisatoren niet afschrikken om verder te doen, toen al bleek dat een dergelijke organisatie succes kende

en naar meer verlangde. Na enkele jaren alleen het Muguetbos te hebben gebruikt werd er gedacht aan uitbreiding, dit kon gerealiseerd worden door de aanpalende weilanden van Marcel en Hilda Pauwels te gebruiken. Stilaan maar zeker werd het accent meer en meer naar die omgeving georiënteerd en viel het bos weg. De gebouwen van het Gitok bleven wel dienstig voor de administratie, de prijsuitreiking en het verbruik van eten en drank. Zo ging het vele jaren door met steeds een gestadige groei. Welke Kalmthoutenaar kan er vertellen dat hij nooit heeft

deelgenomen? Zeker diegene die lagere school liepen in onze Heidegemeente hebben er wellicht bij geweest. De scholen werden er jaar na jaar meer bij betrokken en deelden, in de vorm van aankoop van sportmateriaal, mee in de winsten. Doorheen de jaren konden Jos Thys, Gaston Stevens, en andere medewerkers van het eerste uur, rekenen op een aantal sportieve vrijwilligers om het evenement op poten te zetten. Zo groeide er op termijn een groep enthousiaste medewerkers waarop men nu jaarlijks beroep mag doen. Na de organisaties rondom het Gitok verhuisde het evenement begin de jaren 2000 naar de atletiekpiste aan het station in Kalmthout en ook daar ging het succes verder. Op het ogenblik dat er de nieuwe atletiekpiste kwam in het sportpark Heikant was er weer een verhuis. Dit zorgde ervoor dat het evenement op nog meer aanzien kon rekenen en een nog groter succes werd. Maar ook deze organisatie kreeg af te rekenen met corona, hierdoor moest er een tweetal jaartjes onderbroken worden, maar nu is het zover. Woensdag 1 mei 2024 wordt de 50ste "1 mei-cross" op de atletiekpiste in het sportpark Heikant met veel enthousiasme gevierd! Nog altijd is er een enthousiaste werkgroep die hiervoor zorgt: Luc Mets, Gino Vanthillo, Peter Bosmans, Ron Van Namen, Maddy Errygers, Nathalie Willemen, Björn Deckers, Annick Van Looveren, Lieve Thys en Mieke Mortelmans maken er deel van uit en doen er anno 2024 alles aan om er nu een geslaagde jubileumuitgave van te maken. Een belangrijk gegeven hierbij is dat het evenement ook de volle steun en vooral de materiële ondersteuning geniet van de gemeente Kalmthout en haar sportdienst.

Voor de tweede maal de Kalmthoutse stratenloop op 5 mei!

Geen apart Kalmthouts Kampioenschap Wielrennen meer (gaat door in combinatie met de Acht van Heide) maar wel voor de tweede maal "de Kalmthoutse stratenloop" in het centrum van Kalmthout. Na het succes van vorig jaar gaan de organisatoren met de medewerking van de gemeente Kalmthout verder met dit gebeuren. De activiteit gaat door op zondag 5 mei. Het programma start om 13u10 met een wedstrijd voor de jeugdigen waaraan gratis kan deelgenomen worden. De stratenloop zelf start om 14u, men kan kiezen tussen het lopen van 5 of 10 kilometer. Het evenement heeft plaats in het centrum van Kalmthout, alle formaliteiten

en vertrek en aankomst gaan door in en ter hoogte van de Zonedauw. Inschrijven voor de stratenloop kan online via het [Online inschrijvingsformulier](#). De voorinschrijvingen lopen tot op de wednesdaydag. De dag zelf worden de inschrijvingen om 13u45 afgesloten. Kinderen die willen deelnemen aan de "kids-run" moeten vooraf niet inschrijven, zij melden hun ter plaatse.

Heide kermis!

De eerste zondag van mei is het kermis in Heide, dit jaar zal het niet anders zijn. Zaterdag 4, zondag 5 en maandag 6 mei kunnen de kinderen hun hartje weer ophalen op het Heidestatieplein. Naast de kermis kan je natuurlijk ook terecht in het Centrum en de Sandy, en op zaterdag ook in het Eetstation, voor een natje en een hapje! Heide-kermis is in Kalmthout nog één van de weinige kermissen die nog een beetje "marcheert", er staan nog voldoende kramen en de kermis wordt bij normale weersomstandigheden nog voldoende bezocht!

"Ventje Roest" vertelde het al in 1988!

Sommige oudere lezers, zullen ooit wel gehoord hebben van "Ventje Roest", een Kalmthoutse volksfiguur uit de Acht Zaligheden. Zijn echte naam was Henri Roes. Hij woonde vlak bij de Kalmthoutse heide en leefde als het ware in de heide. Hij was een echte natuurmens, wist alles van planten en dieren en volgde het reilen en zeilen van de heide op de voet. In 1988 maakte Gazet Van Antwerpen een reportage over de toen 77-jarige Rik. Wij kregen de info op onze redactie via Rita De Block uit de Heidestatiestraat, waarvoor dank. Opvallend in het artikel is dat Rik daarin aankaart dat de heide aan het kapot gaan was. Wij laten jullie even een passage mee lezen:

"Onze heide is zeker nog schoon maar de mensen hebben veel kapot gedaan. Veel "mastebomen" werden gekapt zodat de wind vrij spel kreeg. En de heide is niet meer wat ze was, bunt is 't geworden. Weet ge, de grootste kemel die ze geschoten hebben was toen ze zo'n 12 jaar geleden vossen op d' hei hebben gezet. Om het natuurlijk evenwicht in 't dierenbestand te herstellen. Ja, het zal wel! Al wat op de grond overnachtte viel ten prooi van de vossen: poeliefazanten, wulpen, korhanen, noem maar op. Het dierenbestand is drastisch uitgedund. En als dagelijks bezoeker van d'hei kan ik het begot goed weten. Met het aantal erbij schets Rikske van jaar tot jaar de terugloop van het dierenbestand op de heide. Hij heeft geen goed woord voor sommige weekendwandelaars die niet op de wandelpaden blijven en als olifanten door een porseleinenwinkel lopen. En vol vuur zegt Rikske: weet ge wat, de hei moet blijven zoals de natuur ze gemaakt heeft, en mensenheden moeten er zoveel mogelijk afblijven. De natuur een handje helpen, dat wel, maar geen ingrijpende wijzigingen. Dat is ten koste van de hei. Gelukkig zijn de vossen (bijna helemaal) afgeschoten of vergiftigd. Maar voor het zover was hebben ze hun werk grondig gedaan. De witte bergeenden bijvoorbeeld zijn er nog maar heel weinig, dat is erg. Als we tegen valavond eens één met haar jong zagen, dreven we ze terug 't ven in. Maar helpen doet dat niet, van dag tot dag zag ik van de witte canis het aantal jongen slinken. En de merels en de lijsters? Eraan jong! Uitgeroofd door de eksters.""

"De 10 geboden van José De Cauwer" in het kerktheater!

Het is definitief, dus wielerliefebbers en sympathisanten van onze bekende wieleranalist José De Cauwer kunnen het alvast in hun agenda aanduiden. Op donderdag **13 februari 2025** komt de voorstelling "de 10 geboden van José De Cauwer" naar het kerktheater in Heide. Het is een voorstelling waarbij journalist Rik Van Walleghem gastheer, aangever en interviewer speelt, en op die manier een ideale babbelmaat is voor José De Cauwer. Geert Vandenbon vrolijkt de avond op met fijne wielerliedjes van eigen hand. Het zijn drie figuren die de wielersport door en door kennen en beleven? De voorstelling wordt met pakkend beeldmateriaal begeleid. Wie van koers houdt, en de levensverhalen daarrond, mag die avond niet ontbreken. De avond wordt ingericht door de VZW Wieka, samen met Club K, de cultuurorganisatie van de

gemeente Kalmthout. Wanneer er meer info is rond dit gebeuren zullen wij dat graag met onze lezers delen. Noteer alvast de datum want, zeker de wielierliefhebbers, mogen deze voorstelling niet missen!

Nog teruggevonden in het tijdschrift van toen...

Die goede oude tijd

De leerkrachten moeten iedere dag de lampen bijvullen en de schoorsteen vegen. Iedere leerkracht moet een emmer water meebrengen en een bak kolen voor de behoeften van de schooldag. Besteed veel zorg aan het maken van de pennen. Men kan de pennen aanpunten op de manier die het meest is gewenst voor

iedere leerling afzonderlijk. Mannelijke leerkrachten mogen per week één avond besteden aan het werven van een echtgenote, of twee avonden per week indien ze geregeld ter kerke gaan. Na tien uur aanwezigheid in de school mogen de leerkrachten de resterende tijd van de dag besteden aan de lectuur van de Bijbel of andere nuttige boekwerken. Vrouwelijke leerkrachten die huwen of zich op het slechte pad begeven, dienen ontslagen te worden. Iedere leerkracht zal bij elke uitbetaling een behoorlijk deel van zijn verdiensten opzij leggen om ervan te genieten in de jaren dat hij aftakelt; zo wordt hij geen last voor de gemeenschap. Iedere leraar die rookt, alcohol in enigerlei vorm tot zich neemt, kansspelen bijwoont, herbergen bezoekt of zich laat scheren in de barbierswinkel, zal terecht aanleiding geven tot argwanende

bedenkingen over zijn morele opvattingen, over de eerbaarheid van zijn oogmerken, over zijn onkreukbaarheid en rechtschapenheid. De leerkracht die gedurende vijf jaar plichtsgetrouw en zonder fouten zijn taak heeft vervuld, kan een loonsverhoging van 25 cent per week ontvangen, mits akkoord van het Ministerie van Onderwijs.

(Uit: Richtlijnen voor Leerkrachten, 1872)

(Bijdrage van Paul Witters)

Vandaag: Plantendag in het Arboretum.

Een tip voor vandaag, zondag 21 april, is een bezoek te brengen aan het Arboretum in Kalmthout. Daar heeft vanaf 10u de jaarlijkse Plantendag van het voorjaar plaats. De inkomprijs is 14 euro. Mensen die in het bezit zijn van een jaarkaart kunnen gratis binnen, ook de Uitpas zorgt voor een fikse korting. Men zorgt er

ook voor dat de plantendag toegankelijk is voor mensen met een handicap. Op de plantendag vindt je alles om bv. een border aan te planten, bloembakken te vullen en ook een ruim assortiment planten en zaden

voor de moestuin. Wie houdt van iets bijzonders zal het ook zeker vinden bij de allerbeste kwekers die deelnemen, van bollen en knollen tot zaden, struiken, planten en bomen. Het geheel gaat door in de prachtige Arboretumtuin. Na een bezoek aan de kramen kan je met je inkomkaart verder genieten van het 13,5 ha grote arboretum. Elk uur zijn er ook gratis rondleidingen met gids, je kan aansluiten zonder te reserveren. Daarenboven is ook het cafetaria, het patioterras en de tuinbar geopend, je kan daar genieten van een hapje en drankje. In het onthaalgebouw is er ook de cadeau- en boekenshop. In de omgeving is er extra parkeergelegenheid en op regelmatige tijdstippen zal er ook een gratis shuttlebus rijden tussen het Arboretum en het marktplein in Kalmthout. De plantendag sluit af om 17u.

Het “kapelleke” van Heide tot op vandaag! (laatste deel)

In processie naar het kapelletje

Jos Bel die op 13.10.1969 lid werd van de Kerkraad en op 6.4.1974 zelfs secretaris, en van april 1951 tot 1956 in Kapellenbos woonde, meende dat de processie naar het kapelletje uitging op de zondag na sacramentsdag. In die periode zou ze slechts één of twee keer uitgegaan zijn naar het kapelletje - en na 1956 helemaal niet meer. Anita en Marie-Louise Bosack voelen het nog aan hun vingers, hoe ze als kinderen – zoals op veel plaatsen, bakken papiersnippers knipten - om uit te strooien voor hun café over het kapelletje. Zij meenden echter dat de processie alle jaren uitging, maar dat er geen rustaltaar meer stond. De waarheid ligt vermoedelijk in het midden. Met zekerheid kunnen wij stellen dat op zondag 11.6.1950 de processie na de mis van 10 uur uitging en dat er een rustaltaar opgericht werd tegen het kapelletje op de hoek van de steenweg en de Beauvoislaan. Het Kerkmeestersbureau besliste dat op zondag 30.4.1950 : “4°: *Regeling voor de Processie op Zondag 11 Juni a.st. Deze zal gehouden worden na de 10 u. mis en haren gewonen rondgang doen met rust aan het altaar in het Kapelleken*”. De processie ging langs de Max Temmermanlei en draaide over het spoor de Withoeflei in om langs de Lorkendreef en de Kapellensteenweg naar het rustaltaar aan de kapel te trekken. De steenweg werd dan afgesloten voor het verkeer. Langs de Heidestatiestraat ging het terug naar de kerk. In het kasboek van de Kerkfabriek staat bij de uitgaven van 1957, tussen de kosten die aan de goedkeuring van bisschop en bestendige deputatie onderworpen waren, onder rubr.50c: “*processiekosten 730 fr.*”. De processie ging dus nog uit! In het verslag van de Kerkfabriek van 22.4.1954 lezen wij de mogelijke oplossing: “6. Processie.- *Besloten wordt dat de jaarlijkse Processie, Zondag’s na Sacramentsdag nu een omgang zal maken langs de nieuwe wijk*”. En op 2.6.1958, lezen wij inderdaad: “1. *H. Sacramentsprocessie op zondag 8 juni; na de Hoogmis van 10 u. / Dit jaar zal de processie volgende weg nemen: Bevrijdingslei, Beeklei, Canadezenlaan en voor Statieplein naar de kerk. Een rustaltaar wordt voorzien*

op de hoek van de Minnedreef”. Volgens een door de familie Bosack bewaarde foto uit 1960, ging de processie dat jaar langs het kapelletje. De aangebouwde elektriciteitscabine is duidelijk te zien. Het is echter niet met zekerheid uit te maken of er een rustaltaar voor het kapelletje stond. Feit is wel dat men er blijkbaar even stopte. Hoe verklaren wij anders dat misdienaars en kerkmeesters links van de kapel staan en de processie die voorbij trekt - of weer opstart, gadeslaan. De baldakijn staat een eindje rechts

1960 Processie naar het kapelletje

van het kapelletje, dat wel geen enkel spoor van versiering laat zien. Een juffrouw met een rij eerste communicantjes, langs weerszijden van de straat, slaat de Heidestatiestraat in. In het midden loopt een groepje grotere meisjes met de vlag van de parochie en wapenborden met het St.-Jozefmonogram. Daarachter volgt een Onze-Lieve-Vrouw, omgeven door engeltjes. Zij lijken uit de Beauvoislaan te komen, waar ze mogelijk gerust hebben? Een zuster kijkt toe, mogelijk om de plechtige communicanten die op de

Processieveriering op caféterras 't Kapelleke met Lidy Loopmans

steenweg voor het kapelletje staan te wachten, het sein te geven om aan te sluiten in de bocht. Een ongedateerde foto toont hun grootmoeder Louise Loopmans-Joosens (1895-1967) bij het versierde H. Hartbeeld op een tafeltje vol bloemen, waaronder twee potten hortensia's, op het caféterras, kant Heidestatiestraat. Ook zij had een grote waardering voor het kapelletje. Aan de overzijde hangt een gedrapeerde Belgische vlag aan de gevel van de tweewoonst (nrs. 4 & 6) over de vroegere Aldi. Mogelijk betreft het een processie die nog begin jaren '60, in het hortensiaseizoen (juli-augustus), langs het kapelletje uitging! Het kapelletje had blijkbaar afgedaan als enig doel van de processie. De gevaarlijke en drukke wegsituatie op de Kapellensteenweg, die men moeilijk nog kon afsluiten voor alle verkeer, was daar wellicht niet vreemd aan. Volgens Aloïs Boeyckens, pastoor van 1967 tot 1997, deed de parochie in zijn tijd zelfs niets speciaals meer rond het kapelletje.

Nieuwe verantwoordelijke

Rond 1985 vroeg pastoor Aloïs Boeyckens de uitbaters van het Esso station, op het kruispunt recht over het kapelletje, of zij de verzorging en onderhoud van het kapelletje niet wilden overnemen van de familie Bosack-Loopmans, om aldus een regelmatigere openstelling te verzekeren. Zo werd de sleutel overgedragen aan Constant (Stan) Van Ham (ex Brecht) en Maria Van Hees, die vanaf 1970 het benzinstation vele jaren uitgbaat hebben. Sindsdien zorgden zij voor de regelmatige openstelling zodat het slechts bij slechts weer gesloten was. Ook voor de onderhoud zorgden zij. Zo moest het regelmatig opgekuist worden, vooral de zoldering vraagt op tijd om een beurt en zelfs meer vanwege het roet afkomstig van de kaarsen. Soms branden er wel 20 noevenkaarsen tegelijk in het kapelletje dat regelmatig bezoek van mensen kreeg. Deze brachten zelf

Kapelletje, binnen, Foto: L.Gorissen, 22.4.2004

kaarsen mee en vooral noevenkaarsen die ze er aanstaken. Blijkbaar werden er nooit ter plaatse kaarsen – ook niet via de offerblok – te koop aangeboden. De kunstbloemen stonden er al zeer lang als versiering van het Onze Lieve Vrouw beeld. Dat moest ook op tijd afgewassen worden en al eens opnieuw gewit. Rond 1997-98 kreeg het kapelletje binnen een zeer grondige beurt. De dochters Bosack meenden nooit gezien te hebben dat men het kapelletje binnen schilderde! Er moest bijna een ½ cm roet verwijderd worden, wat wel een halve dag werk vroeg. Om goed te dekken moesten liefst 3 tot 4 lagen verf aangebracht worden. Als afmaak schilderde Stan de nodige biesjes. Twee jaar later rukte plots de gemeente uit om het kapelletje te schilderen. Enige coördinatie had welgekomen geweest.

Hoe ging het verder

Meer dan 20 jaar zorgden Stan en Maria Van Ham-Van Hees voor de regelmatige openstelling en verzorging van het kapelletje. Ondertussen werd het plafond al weer zwart en is de arduinen boog boven de deur gebarsten. Boven de deur ziet men nog restanten van wat

ooit een verlichting moet geweest zijn. Toen het tegenoverliggende pompstation echter van eigenaar veranderde, nam een Nederlandse dame uit Kapellenbos, die uitdrukkelijk onbekend wenste te blijven, de

Yvonne Vleminckx-Van Camp, Els Van Doren-Van Overvelt, Lieve Konings-Schepens Foto: L.Gorissen

taak over eind 2006. Wekelijks schuurde zij op dinsdag het kapelletje en zorgde voor het onderhoud. Zij hing ook een oproep uit toen begin 2008 twee kandelaars verdwenen. Zij deed het uit liefde voor Maria. Dat maakte dat het kapelletje er netjes bij bleef staan. En de godvruchtige Onze-Lieve-Vrouw vereerders kwamen heel wat jaren langs om er noveenkaarsen te branden. Een regelmatig en trouw bezoeker was een vrouw met wit hondje. Al was het kapelletje bijna steeds open, toch viel het vandalisme best mee, en was er dus toch nog enig respect voor Onze-Lieve-Vrouw! Tenslotte bleef de deur gesloten. Er kwam wel aan de voorgevel rechts van de deur een uniform bord, zoals aan de kerk enz., met uitleg over het kapelletje. Reeds een kwart millennium vinden we het kapelletje van Heide dus vermeld in archivalia, en weten dat het al veel langer een baken en toevluchtsoord was – en is – voor hen die een herkennings- of aanknopingspunt en lafenis zochten en zoeken bij Onze-Lieve-Vrouw, Moeder Maria – al blijft de deur tegenwoordig gesloten.

Uit de oude doos: herinneringen!

We lezen als tekst op de foto “Heidezicht”, maar het is een foto genomen vooraan in de Canadezenlaan. Als indicatie zien we het Nieuw Hotel, wat later als adres had Candezenlaan n°8. Op de heivlakte staat nu de school. In het Nieuw hotel werd in 1952 de voetbalvereniging Heibos gesticht. In het verleden was daar ook nog een snit- en naaischool gevestigd!

“Heide vertelt” is een digitaal krantje. Verschijnt wekelijks op zondagmorgen.

Redactie: Louis van den Buijs, Heidestatiestraat 58/bus1, 2920 Kalmthout. (0477/22.24.81).

Redactieadres: vandenbuijslouis@gmail.com

Eerder verschenen krantjes zijn te raadplegen via de website www.binkalmthout.be

